

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ)»

другого (магістерського) рівня

**за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
предметна спеціальність 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська
освіта)**

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

**Освітня кваліфікація: Магістр середньої освіти за предметною спеціальністю
Середня освіта (Історія та громадянська освіта)**

**Професійна кваліфікація: Вчитель історії профільної загальної середньої
освіти**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

**Голова вченої ради Ігор ЦЕПЕНДА
(протокол № 08 від "30" серпня 2024 р.)**

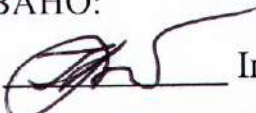
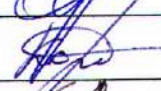
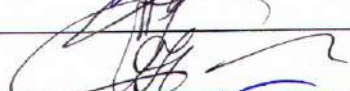
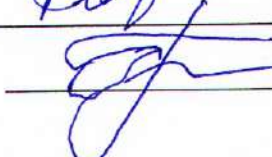
**Освітня програма вводиться в дію з
«01» вересня 2024 р.**

**В.о.ректора Ігор ЦЕПЕНДА
(наказ № 86/06-06-с від «30» серпня 2024 р.)**

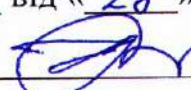
Івано-Франківськ, 2024 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ освітньо-професійної програми

ЗАПРОПОНОВАНО:

Гарант освітньої програми Ігор РАЙКІВСЬКИЙ
Члени робочої групи Тамара ГАЛИЦЬКА-ДІДУХ
 Олег ЄГРЕШІЙ
 Андрій КОРОЛЬКО
 Іванна ПАЛІЙЧУК
 Надія БУГЕРА
 Лілія КАЛЬМУК
 Наталія ГРИБИК

ВНЕСЕНО:

Кафедра історії України і методики викладання історії
Протокол № 13 від « 28 » серпня 2024 р.
Завідувач кафедри Ігор РАЙКІВСЬКИЙ

ПОГОДЖЕНО:

Вченою радою факультету історії, політології і міжнародних відносин
Протокол № 7 від « 26 » серпня 2024 р.
Голова вченої ради Ігор ГУРАК

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора № 86/06-06-с « 30 » 08 2024 р.
ВВЕДЕНО У ДІЮ З: « 01 » 09 2024 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник Ірина СОЛОНЕЦЬ

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма “Середня освіта (Історія)” магістерського рівня підготовки фахівців вищої освіти галузі знань 01 “Освіта / Педагогіка”, спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) предметної спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) розроблена відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України № 1151 від 06 листопада 2015 р. «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», а також – до частини шостої статті 10, підпункту 16 частини першої статті 13 Закону України “Про вищу освіту”, на підставі Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 630, з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти і науки України від 1 червня 2016 року № 600.

Освітньо-професійна програма була затверджена Вченою радою Прикарпатського національного університету (протокол № 7 від 30 серпня 2016 р.). Освітньо-професійна програма введена в дію з 1 вересня 2016 р. (наказ ректора № 44/06-06 від 31 серпня 2016 р. (керівник (гарант) проектної групи – Котик Т.М., члени групи – Райківський І.Я., Власов В.С., Королько А.З.).

Освітньо-професійну програму акредитовано відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 27 грудня 2018 р., протокол № 133 (наказ МОН України від 8 січня 2019 р. № 13), видано Свідectvo про акредитацію (серія УД) № 09015958 за підписом міністра освіти і науки С.М. Шкарлета від 16 травня 2022 р. Термін дії сертифіката до 1 липня 2024 р.

Відповідно до наказу ректора № 97/06-06-С від 15 листопада 2019 р. відбулося затвердження складу групи забезпечення освітніх програм спеціальності 014 “Середня освіта (Історія)” у зв’язку з ухваленням Постанови Кабінету Міністрів України № 347 від 10 травня 2018 р., п. 27 у складі Райківський І.Я., Галицька-Дідух Т.В., Єгрешій О.І., Королько А.З. Наказом ректора № 104/06-06-С “Про затвердження кадрового забезпечення освітніх

програм факультету історії, політології і міжнародних відносин” затверджено кадрове забезпечення освітньої програми “Середня освіта (Історія)” другого (магістерського) рівня вищої освіти: Райківський І.Я. (гарант ОП), Галицька-Дідух Т.В., Єгрешій О.І., Королько А.З.

У 2022–2023 навчальному році у зв’язку з публікацією для обговорення проекту Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня галузі знань 01 Освіта/Педагогіка (за предметними спеціальностями), включаючи 014-1 Середня освіта (мови і літератури, історія, фізична культура, образотворче мистецтво, музичне мистецтво), а також через зміну нормативно-правового забезпечення освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника, з урахуванням “Професійного стандарту за професіями “Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти”, “Вчитель закладу загальної середньої освіти”, “Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)”, пропозицій стейкхолдерів і студентів освітньо-професійна програма “014 Середня освіта (Історія)” за кваліфікаційним рівнем магістр була оновлена.

У 2024 р. у зв’язку з публікацією наказу Міністерства освіти і науки України № 260 від 04.03.2024 р. “Про затвердження Переліку предметних спеціальностей спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), спеціалізацій предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)), спеціалізацій спеціальностей 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) та 016 Спеціальна освіта, за якими здійснюється розміщення державного (регіонального) замовлення» освітньо-професійна програма “Середня освіта (Історія)” оновлена.

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою викладачів кафедри історії України і методики викладання історії та здобувача освіти спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) предметної спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника,

стейкхолдерів у складі:

1. Райківський Ігор Ярославович, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії України і методики викладання історії (гарант освітньо-професійної програми);

2. Галицька-Дідух Тамара Вячеславівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України і методики викладання історії;

3. Єгрешій Олег Ігорович, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України і методики викладання історії;

4. Королько Андрій Зіновійович, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України і методики викладання історії.

5. Палійчук Іванна Іванівна, студентка I курсу спеціальності «Середня освіта (Історія)» другого (магістерського) рівня вищої освіти;

6. Бугера Надія Олександрівна – спеціаліст вищої категорії, вчитель-методист, заступник директора Богородчанського ліцею № 1 імені Олексі Гірника Богородчанської селищної ради;

7. Кальмук Лілія Романівна – вчитель історії і суспільствознавчих предметів Долинського ліцею № 6 «Європейський» Долинської міської ради

8. Грибик Наталія Григорівна – директор школи Більшівцівського ліцею Більшівцівської територіальної громади Івано-Франківського району.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Олексин Я.В. – директор ліцею № 5 Івано-Франківської міської ради, відмінник освіти України, Заслужений працівник освіти України, кандидат історичних наук.

2. Доронюк І.В. – директор академічного ліцею “Рогатинська гімназія імені Володимира Великого”, Заслужений працівник освіти України.

3. Косило М.Ю. – директор Івано-Франківського обласного державного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді, Заслужений працівник освіти України.

**1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності
014 “Середня освіта (за предметними спеціальностями)”**

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, факультет історії, політології і міжнародних відносин, кафедра історії України і методики викладання історії
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу, професійна кваліфікація	Магістр <i>Освітня кваліфікація:</i> Магістр середньої освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Історія та громадянська освіта) <i>Професійна кваліфікація:</i> Вчитель історії профільної загальної середньої освіти
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта (Історія)
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ECTS. Термін навчання 1 рік і 4 місяці
Наявність акредитації	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Сертифікат про акредитацію освітньої програми № 6394 Термін дії сертифіката до 01 липня 2029 р.
Цикл/рівень	НРК України – 7-й рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQFLLL – 7 рівень
Передумови	Наявність освітнього рівня “бакалавр”, “спеціаліст”, “магістр”.
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://nmv.pnu.edu.ua/mahistratura/014-03-serednia-osvita-istoriia/

2. Мета освітньої програми
Відповідно до Стратегії розвитку Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника на 2020–2027 рр., підготовка висококваліфікованих фахівців, які володіють знаннями з історії України, всесвітньої історії, методики навчання історії, сучасних освітніх технологій та інших суміжних гуманітарних наук; здатні вирішувати стандартні й нестандартні комплексні задачі в професійній педагогічній діяльності в закладах загальної середньої освіти (профільний рівень) або в процесі навчання, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, дослідницьким та інноваційним характером. Освітньо-професійна програма

спрямована на формування професійних компетентностей майбутніх учителів історії з фаховими інтересами до впровадження інноваційних технологій з метою безперервного подальшого навчання та підвищення професійного рівня, що забезпечить високий рівень їх конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці.

3. Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності)	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність: 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) Предметна спеціальність: 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) Об'єкт вивчення та діяльності: освітній процес у закладах загальної середньої освіти за предметною спеціальністю 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта). Цілі навчання: формування у здобувачів вищої освіти здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі з організації освітньо-виховного процесу в ЗЗСО, зумовлені закономірностями й особливостями сучасної теорії та методики навчання історії, які характеризуються комплексністю та трансформаційними процесами у формуванні змісту загальної середньої освіти, передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризуються невизначеністю умов і вимог. Теоретичний зміст предметної області: сучасні спеціалізовані концептуальні та інноваційні засади освітньо-виховного процесу в ЗЗСО, з використанням сучасних освітніх технологій та акцентом на профільну історичну освіту, для формування спеціалізованих умінь/навичок розв'язання проблем в освітній сфері за предметною спеціальністю, провадження інноваційної діяльності. Методи, методики та технології: загальнонаукові (гіпотеза, експеримент, аналіз, індукція, дедукція, моделювання, узагальнення) та спеціальні (інформаційні, програмні та комунікаційні технології; навички науково-дослідної та проєктної, організаційної та управлінської діяльності), психолого-педагогічні методи з організації освітньо-виховного процесу з історії в ЗЗСО; методи провадження інноваційної
---	---

	діяльності з метою розвитку нових знань і процедур; методики інтегрування професійних знань для розв'язання складних задач у мультидисциплінарному контексті. Інструментарій та обладнання: навчально-методичний інструментарій, обладнання навчального і загального призначення для навчальних аудиторій; мультимедійне обладнання, сучасні універсальні й спеціалізовані інформаційні ресурси та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, в т. ч. електронні; бази для проведення практик з історії та громадянської освіти в ЗЗСО, інших освітніх установах (за договорами про співпрацю).
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма другого (магістерського) рівня.
Основний фокус освітньої програми та предметної спеціальності	Спеціальна освіта в галузі 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) предметної спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта). ОП орієнтована на здобуття фундаментальних знань з історії зі здатністю їх застосувати в навчально-виховному процесі в ЗЗСО, використання сучасних методів, інноваційних технологій навчання у закладах загальної середньої освіти. Проектування і здійснення освітнього процесу з урахуванням сучасної соціокультурної ситуації і рівня розвитку особистості. Ключові слова: освіта, середня освіта, історія, вчитель, ЗЗСО.
Особливості програми	Реалізація освітньої програми спрямована на підготовку для ринку праці кваліфікованих кадрів – вчителів ЗЗСО за предметною спеціальністю – історія. ОП передбачає обов'язкову педагогічну практику в закладах, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, реальну участь в освітньому процесі. Програма базується на врахуванні традиційних та інноваційних підходів до вирішення актуальних завдань загальної середньої освіти, міждисциплінарній і багатопрофільній підготовці фахівців – вчителів історії в ЗЗСО. Програма враховує унікальну специфіку регіону – Прикарпаття, що складається з чотирьох історико-етнографічних зон.

4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Освітньо-професійна програма спрямована на підготовку фахівців таких професій (за класифікатором професій ДК 003:2010): 2320 Вчитель закладу загальної середньої освіти. Випускник ОП може працювати вчителем історії у ЗЗСО, у відділах освіти в державних органах влади і територіальних громадах, організатором позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми, науково-дослідних установах відповідно до специфіки освітньої програми ЗВО. Класифікатор професій ДК 003:2010 232 Викладачі закладів фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти та вчителі закладів загальної середньої освіти 2320 Вчителі закладів загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти. 2351.2 Викладач (методи навчання) 2359 Інші професіонали в галузі освіти та навчання
Подальше навчання	Випускник освітньо-професійної програми може продовжити навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за спеціальностями 032 “Історія та археологія”, 014 “Середня освіта (за предметними спеціальностями)” або спорідненими з ними гуманітарного і педагогічного профілю та/або набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, індивідуально-орієнтований підхід до кожного студента. Проблемно-орієнтоване викладання базується на основі компетентнісного підходу, самонавчання, навчання через проведення наукових досліджень, професійно спрямованих практик. Основними видами навчальних занять є: лекція, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, самостійне навчання, консультація тощо. Метою практики є оволодіння студентами сучасними методами, формами організації праці в галузі їх майбутньої професії, формування в них на базі одержаних знань професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в

	реальних виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності. Навчання завершується захистом кваліфікаційної (магістерської) роботи.	
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за системою ECTS та національною шкалою. Форми контролю, що дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання, що заявлені в ОП: поточний (усне та письмове опитування, тестування, контрольні роботи, захист індивідуальних завдань, колоквиуми, презентації), проміжний (модульний), підсумковий або семестровий (екзамени та заліки з урахуванням балів поточного контролю), захист практик, атестація – захист дипломної (магістерської) роботи.	
6. Програмні компетентності		
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та проблеми в галузі освіти (історія) в закладах загальної середньої освіти, передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, теорії і методики навчання історії, характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації навчально-виховного процесу в профільній середній школі, передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1	Здатність здобувати знання, самостійно шукаючи й опрацьовуючи інформацію, застосовувати їх у практичних ситуаціях діяти відповідально і свідомо на засадах усвідомлення цінностей громадянського суспільства; застосовувати знання в практичних ситуаціях.
	ЗК 2	Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.
	ЗК 3	Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю на основі міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками

		інших професійних груп різного рівня, відповідально ставитися до своїх обов'язків.
	ЗК 4	Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування інших щодо досягнення спільної мети, бути критичним і самокритичним.
	ЗК 5	Здатність генерувати нові ідеї, виявляти і розв'язувати проблеми у сфері професійної діяльності, приймати обґрунтовані рішення.
	ЗК 6	Здатність розробляти та презентувати освітні проєкти, управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної мети.
	ЗК 7	Здатність планувати й організовувати дослідження за прикладною тематикою (окремих практичних питань), узагальнювати отримані результати, оформлювати і презентувати власні наукові здобутки відповідно до чинних вимог.
Фахові компетентності, спільні для всіх предметних спеціальностей 014 Середня освіта	ФК 1	Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.
	ФК 2	Здатність використовувати інновації у професійній діяльності, проєктувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів.
	ФК 3	Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.
	ФК 4	Здатність до моделювання змісту навчання, формування в учнів ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання.
	ФК 5	Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації учнів до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати в них обґрунтовану позитивну самооцінку, враховувати в освітньому процесі вікові та

	ФК 6	Здатність до конструктивної та безпечної, рівноправної й особистісно зорієнтованої взаємодії з учасниками освітнього процесу.
	ФК 7	Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища, використовувати під час професійної діяльності здоров'язбережувальні технології.
	ФК 8	Здатність формувати в учнів культуру академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності.
Компетентності предметної спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія)	ПК 1	Знати і розуміти закони наукового, соціального та професійного мислення, здатність практично послуговуватися методами історичного дослідження в національному, європейському та світовому контекстах.
	ПК 2	Вміти визначати і застосовувати теоретичні поняття, положення, концепції для аналізу й пояснень історичних фактів, явищ, процесів на засадах національно-культурної самоідентифікації, пошани до української національної культури, багатоманітності й мультикультурності в суспільстві; використовувати комплекс наукових дефініцій для вирішення науково-практичних завдань.
	ПК 3	Здатність використовувати основи теорії і методології освіти в професійній діяльності, брати участь у дискусіях з історичних і педагогічних проблем, науковій комунікації.
	ПК 4	Оволодіння основними історичними концепціями, поняттями, судженнями; здатність критично оцінювати результати наукових досліджень, висувати гіпотези, вибудовувати моделі процесів і явищ української та всесвітньої історії.
	ПК 5	Здатність проектувати і здійснювати освітній процес з урахуванням сучасної соціокультурної ситуації, забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учасника освітнього процесу,

		залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів, надавати зворотний зв'язок та рекомендації щодо покращення результатів навчання.
	ПК 6	Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.
	ПК 7	Прагнення до саморозвитку та самовдосконалення в науково-педагогічній діяльності, обізнаність у власних силах; здатність до планування освітнього процесу, оцінювання та аналізу результатів навчання учнів.
	ПК 8	Виявляти знання і розуміння наукових основ певної тематичної області з історії і суміжних дисциплін, методології дослідження історичного процесу в національному, європейському та світовому контекстах, вміти моделювати їх у зміст навчання в закладах загальної середньої освіти.
	ПК 9	Здатність до соціальної комунікації; розуміння та сприйняття принципів толерантності, соціальної справедливості, доброчесності, вміння втілювати їх у власні моделі поведінки, здатність попереджувати та вирішувати конфлікти.
	ПК10	Здатність виявляти просторові рамки історико-культурних і релігійно-наукових процесів та явищ, формувати практичні навички застосування методології і методики регіональних досліджень у викладацькій та дослідницькій роботі.

7. Програмні результати навчання

Програмні результати навчання (РН), спільні для всіх предметних спеціальностей 014 “Середня освіта”	РН-1	Демонструє вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.
--	-------------	--

РН-2	Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.
РН-3	Називає й описує основні принципи, функції, сучасні форми та методи управління освітньої діяльності, демонструє вміння планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість.
РН-4	Формулює наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, демонструє навички їх критичного аналізу, генерує нові ідеї, аргументує можливі шляхи їх вирішення та критично оцінює їх спроможність.
РН-5	Описує методику розробки освітніх проєктів, пояснює зміст та призначення їх етапів, аналізує спроможність управління процесом їх впровадження, прогнозує очікувані результати.
РН-6	Визначає і характеризує основні принципи, закони та методики науково-педагогічних досліджень; описує апарат науково-педагогічного дослідження, демонструє навички презентації результатів науково-педагогічного дослідження.
РН-7	Визначає, аналізує та характеризує педагогічні інновації, демонструє вміння їх практичного застосування у професійній діяльності.
РН-8	Описує показники якості педагогічної діяльності, аналізує можливі впливи на них внутрішніх і зовнішніх чинників, визначає індивідуальні професійні потреби, шляхи покращення власної педагогічної майстерності, обирає ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

	РН-9	Демонструє уміння класифікувати, упорядковувати і узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов навчального процесу, потреб формування ключових компетентностей та інтегрованого навчання.
	РН-10	Називає і аналізує шляхи мотивації учнів до саморозвитку, демонструє вміння розробляти план практичної реалізації для формування адекватної позитивної самооцінки й я-ідентичності.
	РН-11	Демонструє уміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу.
	РН-12	Знає та дотримується умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.
	РН-13	Демонструє здатність діяти автономно і в команді.
	РН-14	Демонструє дотримання культури академічної доброчесності у власній діяльності та демонструє вміння формувати її в учнів.
Програмні результати навчання для предметної спеціальності (ПРН) 014 “Середня освіта (Історія та громадянська освіта)”	ПРН 1	Застосовувати наукову критику до аналізу поглядів дослідників минулого, робити власні узагальнення щодо теоретичного і методичного рівня наукових праць з історії.
	ПРН 2	Розуміти та інтерпретувати основні теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, аспекти теоретико-методологічного дискурсу усно історичних досліджень у просторі конструювання минулого.
	ПРН 3	Характеризувати існуючі парадигми історії української державності, її обумовленість та соціодинаміку на тлі світових державотворчих процесів у контексті викладання історії в закладах загальної середньої освіти.
	ПРН 4	Аналізувати правові та інституціональні виміри співробітництва України та ЄС, виявляти перспективи та наслідки сучасних інтеграційних процесів і місця в них України, а також їх вплив на розвиток

	національної школи та завдання профільного навчання учнів.
ПРН 5	Орієнтуватися в міжнародному політичному житті, геополітичній обстановці, аналізувати суспільні явища й узагальнювати політичний досвід.
ПРН 6	Здійснювати різні види планування освітнього процесу на різних етапах залежно від поставленої мети, індивідуальних особливостей учнів, особливостей діяльності закладу освіти
ПРН 7	Застосовувати для забезпечення суб'єкт-суб'єктного підходу в педагогічній діяльності навички координації та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності учнів, підтримування їх прагнення до саморозвитку, розкриття їх здібностей і пізнавальних можливостей.
ПРН 8	Критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел, вплив інформації на свідомість і розвиток всіх учасників освітнього процесу, на прийняття рішень.
ПРН 9	Використовувати безпечне електронне (цифрове) освітнє середовище для організації та управління освітнім процесом (у тому числі під час дистанційного навчання), організації групової взаємодії, зворотного зв'язку, спільного створення електронних (цифрових) освітніх ресурсів.
ПРН 10	Визначати оптимальні зміст і форми професійного розвитку, критерії результативності власного навчання, працювати над саморозвитком та самовдосконаленням, активно долучатися до діяльності професійних спільнот.
ПРН 11	Застосовувати в педагогічній діяльності наукові методи пізнання, спостерігати, аналізувати, формулювати гіпотези, збирати дані, проводити експерименти, аналізувати та інтерпретувати результати, створювати моделі та вивчати їхню дієвість.

	ПРН 12	Здатність до соціальної взаємодії, займати активну громадянську позицію та робити усвідомлений вибір в умовах сучасного політичного плюралізму, виявляти самостійність і соціальну відповідальність, патріотичні якості при виконанні функціональних обов'язків.
	ПРН 13	Здатність до практичного застосування нових ідей, пропозицій, освітніх практик з метою цілеспрямованого вдосконалення, безперервного і самоорганізованого навчання, аналізувати результати власної діяльності та визнавати відповідальність за свої вчинки.
	ПРН 14	Здатність до співпраці та інтеграції в прагненні до мети спільно з іншими людьми, відомствами, організаціями, активної участі в командній роботі, безвідносно до фонових знань та бачень визначених завдань у руслі сучасних вимог до організації навчального процесу, поширювати кращий досвід професійної діяльності.
	ПРН 15	Здатність ідентифікувати пам'ятки культурно-духовної спадщини в Україні в європейському і світовому контексті, володіти практичними навичками, застосовуючи культурологічні та релігієзнавчі методи в педагогічній і дослідницькій роботі.
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми		
Кадрове забезпечення	Фахову підготовку студентів забезпечують, в основному, викладачі факультету історії, політології і міжнародних відносин, понад 90 % професорсько-викладацького складу, задіяного на ОП, має наукові ступені за спеціальністю, відповідний стаж наукової та навчальної роботи, науково-педагогічні стажування відбуваються своєчасно.	
Матеріально-технічне забезпечення	Використання технічного обладнання (комп'ютерів, проекторів). Освітній процес забезпечується в аудиторіях, де наявний вільний доступ до мережі Інтернет. До соціально-побутової інфраструктури	

	відносяться: бібліотека, пункти харчування (їдальня та два буфети), актові зали, спортивні зали та спортивні майданчики, медичний пункт. Здобувачі вищої освіти забезпечені комп'ютерними робочими місцями (комп'ютерна техніка з терміном експлуатації не більше восьми років), лабораторіями, обладнанням, необхідними для виконання освітнього процесу. Постійно відбувається вдосконалення та розвиток інфраструктури щодо покращення комфортних умов навчання для осіб з особливими освітніми потребами, системи дистанційного навчання, медичних та консультаційних послуг, користування електронними ресурсами бібліотеки. Гуманітарний корпус забезпечений для пересування маломобільних груп населення з урахуванням їх обмежень життєдіяльності. Усі входи в корпус обладнано пандусами, працюють ліфти.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Використання навчально-методичних розробок професорсько-викладацького складу (бібліотечні ресурси, навчальні програми, робочі програми, підручники, посібники, практикуми, тексти лекцій, методичні вказівки до семінарських занять та ін.). Наявна загальноуніверситетська система дистанційного навчання D-Learn. Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в університеті сприяють система електронного документообігу, автоматизована система «Деканат», автоматизована система управління (АСУ), що покращує взаємодію деканатів і кафедр з навчально-методичним відділом. До інформаційного забезпечення відносяться: бібліотечний ресурс (фахова література, вітчизняні та закордонні періодичні видання, в т. ч. в електронному вигляді), електронний репозитарій, доступ до баз даних періодичних наукових видань, наявність вебсайту ПНУ. В університеті створено умови для доступу до інтернету, в корпусах університету працює Wi-Fi мережа. Навчально-методичне забезпечення: опис освітньої програми, початковий план, робочі програми навчальних дисциплін, навчальні

	матеріали з кожної дисципліни навчального плану, програми практичної підготовки, методичні матеріали для проведення атестації здобувачів вищої освіти.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Здійснюється в рамках українського законодавства відповідно до Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, розміщеному на сайті навчально-методичного відділу ПНУ (підрубрика «Система управління якістю. Навчальний процес») (https://pnu.edu.ua/suiiau-navchalnyj-protses/). На основі двосторонніх договорів між ПНУ та закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника та навчальними закладами вищої освіти країн-партнерів відповідно до Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу (https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.46_2023-polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu-prykarpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasylii-stefanyka-.pdf). Може здійснюватися в рамках програми ERASMUS+, міжнародних літніх шкіл тощо.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачено

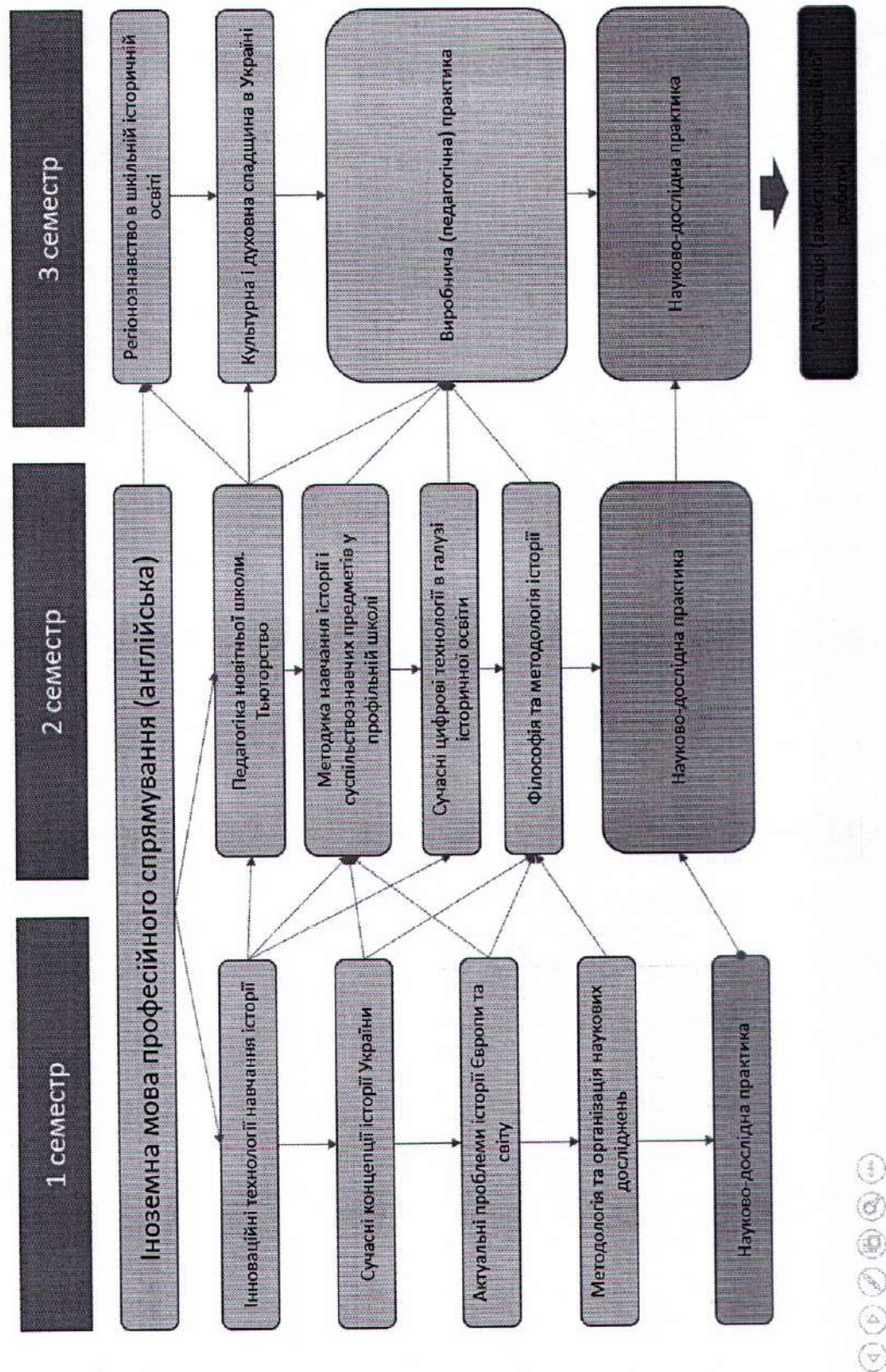
2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

1.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумков о-го контролю, семестр
1	2	3	4
1. Обов'язкові компоненти ОП			
1.1. Цикл загальної підготовки (12 кредитів)			
ОК 1	Іноземна мова професійного спрямування (англійська)	6	залік (1), екзамен (2)
ОК 2	Методологія та організація наукових досліджень	3	екзамен (1)
ОК 3	Педагогіка новітньої школи. Тьюторство	3	екзамен (2)
1.2. Цикл професійної підготовки (51 кредит)			
1.2.1. Теоретична підготовка (24 кредити)			
ОК 4	Сучасні концепції історії України	3	екзамен (1)
ОК 5	Актуальні проблеми історії Європи та світу	3	екзамен (1)
ОК 6	Філософія та методологія історії	3	екзамен (2)
ОК 7	Інноваційні технології навчання історії	3	екзамен (1)
ОК 8	Методика навчання історії і суспільствознавчих предметів у профільній школі	3	екзамен (2)
ОК 9	Регіонознавство в шкільній історичній освіті	3	екзамен (3)
ОК10	Культурна і духовна спадщина в Україні	3	екзамен (3)
ОК11	Сучасні цифрові технології в галузі історичної освіти	3	залік (2)
1.2.2. Практична підготовка (27 кредитів)			
ОК12	Виробнича (педагогічна) практика	12	
ОК13	Науково-дослідна практика	15	
2. Вибіркові компоненти ОП (24 кредити)			
ВК14	Вибіркова дисципліна 1	3	залік (1)
ВК15	Вибіркова дисципліна 2	3	залік (1)
ВК16	Вибіркова дисципліна 3	3	залік (1)
ВК17	Вибіркова дисципліна 4	3	залік (2)
ВК18	Вибіркова дисципліна 5	3	залік (2)
ВК19	Вибіркова дисципліна 6	3	залік (2)
ВК20	Вибіркова дисципліна 7	3	залік (3)

ВК21	Вибіркова дисципліна 8	3	залік (3)
3. Атестація (3 кредити)			
ОК22	Атестація (захист кваліфікаційної роботи)	3	захист кваліфікаційної роботи
Загальний обсяг освітньої програми		90	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми “Середня освіта (Історія)” (другий (магістерський) рівень)

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Підсумкова атестація випускників освітньо-професійної програми «Середня освіта (Історія)» спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) предметної спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта), галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка», освітньої кваліфікації «Магістр середньої освіти» за предметною спеціальністю Середня освіта (Історія та громадянська освіта) здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи. Випускник отримує документ встановленого зразка про присудження ступеня магістра середньої освіти із присвоєнням професійної кваліфікації вчитель історії профільної загальної середньої освіти. Атестація здійснюється відкрито і публічно.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна (магістерська) робота здобувача ступеня вищої освіти магістра є самостійною науково-дослідницькою працею, що синтезує підсумок теоретичної та практичної підготовки в межах нормативної й варіативної складових освітніх програм підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, передбачає контроль набутих студентом у процесі навчання інтегрованих знань, умінь і навичок, необхідних для виконання професійних обов'язків. Кваліфікаційна робота виконується державною мовою у вигляді спеціально підготовленої наукової праці на правах рукопису в твердій або м'якій палітурці та в електронній формі. Вона має бути спрямована на розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми в галузі середньої освіти (історія), що включає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов і вимог. Стан готовності кваліфікаційної роботи здобувача ступеня вищої освіти магістра до захисту визначається науковим керівником, обговорюється колегіально на засіданні кафедри історії України і методики викладання історії. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем вищої освіти завдань і календарного плану підготовки дипломної (магістерської) роботи. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації та інших видів академічної недоброчесності. Порядок розгляду фактів

	академічного плагіату та інших видів порушень академічної доброчесності здійснюється на основі та у відповідності до Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/).
Професійна кваліфікація	Присвоєння професійної кваліфікації здійснюється на підставі рішення екзаменаційної комісії, яка утворюється і діє відповідно до Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в Університеті. До складу екзаменаційної комісії, що за підсумками атестації присвоює здобувачам вищої освіти професійну кваліфікацію, залучаються викладачі, представники роботодавців, професійних організацій та об'єднань, які мають рівень кваліфікації не нижчий того рівня професійної кваліфікації, на присвоєння якої претендують здобувачі вищої освіти, та щонайменше три роки стажу роботи за видом занять (професією) такої професійної кваліфікації.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	О К- 1	О К- 2	ОК -3	ОК -4	ОК -5	ОК -6	ОК -7	ОК -8	ОК -9	ОК -10	ОК -11	ОК -12	ОК -13	ОК -22
ЗК-1	*	*	*				*	*		*	*	*	*	*
ЗК-2	*	*	*				*	*			*	*	*	*
ЗК-3		*	*				*	*				*		
ЗК-4			*	*	*	*	*		*			*	*	*
ЗК-5		*	*			*	*			*			*	
ЗК-6	*		*				*	*			*	*		*
ЗК-7		*	*	*	*	*	*		*	*			*	*
ФК-1	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*
ФК-2			*			*	*	*			*	*	*	*
ФК-3	*		*				*				*	*		
ФК-4			*				*	*			*	*		
ФК-5			*				*	*				*		
ФК-6							*	*			*	*		
ФК-7			*				*	*			*	*		
ФК-8		*		*	*				*		*			
ПК-1		*		*	*	*		*	*	*			*	*
ПК-2		*		*	*	*		*	*	*			*	*
ПК-3	*	*		*	*	*			*	*			*	*
ПК-4		*		*	*	*		*	*	*			*	*
ПК-5			*				*	*			*	*		
ПК-6		*		*	*		*				*	*	*	
ПК-7		*	*				*	*				*		*
ПК-8		*		*	*	*			*	*			*	
ПК-9	*		*				*	*			*	*		
ПК-10				*	*				*	*				

Гарант ОП

Ігор РАЙКІВСЬКИЙ

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентам освітньої програми

	ОК-1	ОК-2	ОК-3	ОК-4	ОК-5	ОК-6	ОК-7	ОК-8	ОК-9	ОК-10	ОК-11	ОК-12	ОК-13	ОК-22
РН-1		*	*	*	*	*	*	*				*	*	
РН-2	*	*		*	*		*	*			*			*
РН-3			*				*	*			*	*		*
РН-4	*		*				*	*				*		
РН-5		*	*				*	*	*	*		*		*
РН-6		*				*		*	*	*	*			
РН-7			*				*	*				*		*
РН-8				*			*	*				*		*
РН-9		*	*	*	*		*	*				*		
РН-10			*				*	*			*	*		
РН-11			*				*	*			*	*		
РН-12			*				*	*			*	*		
РН-13	*	*	*				*	*				*	*	*
РН-14		*					*	*				*	*	*
ІРН-1		*				*							*	*
ІРН-2				*	*				*	*			*	*
ІРН-3				*	*	*			*	*		*	*	*
ІРН-4				*	*	*						*	*	*
ІРН-5				*	*	*								
ІРН-6			*				*	*			*	*		
ІРН-7			*				*	*			*	*		
ІРН-8		*	*				*	*				*		*
ІРН-9		*	*				*	*			*	*		*

ПРН-10		*	*						*							*	
ПРН-11		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН-12					*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН-13		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН-14	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН-15																	

Гарант ОП

Ігор РАЙКІВСЬКИЙ

11. Деякі питання розміщення державного (регіонального) замовлення, поєднання спеціальностей (предметних спеціальностей), спеціалізацій та присвоєння професійних кваліфікацій педагогічних працівників закладами фахової передвищої, вищої освіти: Наказ №1006 МОН України від 11.11.2022 р.

12. Стратегія розвитку Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника на 2020–2027 рр.» [Електронний ресурс]. URL: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Стратегія-розвитку-ПНУ_сайт2022.pdf

Гарант ОП

Ігор РАЙКІВСЬКИЙ